

ลักษณะของสัญญาจ้างทำของ^๑

ความหมาย สัญญาจ้างทำของ คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับจ้าง ตกลงรับจะทำการงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้ว่าจ้าง และผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำนั้น โดยเครื่องมือต่างๆ สำหรับใช้ทำการงานให้สำเร็จนั้น ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้จัดหามา

ข้อสังเกตของการทำสัญญาจ้างทำของ

แบบของสัญญาจ้างทำของฉบับนี้สำหรับการจ้างทำของโดยทั่วไปซึ่งมีข้อควรรู้อย่างนี้

๑. วันที่ทำสัญญา หมายความว่า วันที่ทำสัญญาเพื่อประโยชน์ในการนับเวลาในการชำระหนี้ และนับอายุความในการฟ้องคดี
๒. ชื่อคู่สัญญา
๓. ที่อยู่ของคู่สัญญา เพื่อประโยชน์ในการทราบถึงสถานที่ปฏิบัติงานตามสัญญา ถ้ามิได้ตกลงไว้เป็นอย่างอื่น รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเขตอำนาจศาลในการฟ้องคดี
๔. รายละเอียดเกี่ยวกับข้อตกลงในสัญญา ซึ่งควรต้องระบุให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์สูงสุดของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายและเพื่อป้องกันข้อโต้แย้งซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในภายหลัง ตัวอย่างเช่น
 - กำหนดรายละเอียดของการจ่ายค่าจ้าง จะจ่ายอย่างไร กี่งวด งวดละเท่าไร
 - ระบุในเรื่องการเข้าตรวจตรางานที่ว่าจ้างของผู้ว่าจ้างของนายจ้าง หรือ คณะกรรมการตรวจงานที่ผู้ว่าจ้างจ้างมานั้นว่าจะเข้าตรวจได้เมื่อไหร่บ้าง เพื่อความสะดวกในการพิจารณาว่าฝ่ายใดต้องรับผิดชอบในกรณีมีความล่าช้าจากการเข้าตรวจตรางานนั้น ๆ
 - ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาสัมภาระมาให้แก่ผู้รับจ้าง ถ้าสัมภาระเช่นว่านั้นผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหา ผู้รับจ้างต้องใช้สัมภาระด้วยความระมัดระวังและประหยัด เมื่อทำการงานเสร็จแล้ว มีสัมภาระเหลืออยู่ก็ให้คืนแก่ผู้ว่าจ้าง
 - กำหนดเวลาส่งมอบกิจการงานที่รับจ้างต้องระบุให้ชัดเจนว่าเมื่อไหร่ หากล่าช้าจะมีมาตรการอย่างไรบ้าง เพราะหากมิได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนและถ้ามีความล่าช้าจะมีเรื่องเบี่ยงปรับเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งจะเป็นปัญหาอย่างมาก
 - ความชำรุดบกพร่องของงานที่ส่งมอบ เป็นเรื่องที่จะต้องคำนึงในขณะเข้าทำสัญญาด้วยว่าคู่สัญญาฝ่ายใดต้องรับผิดชอบ และรับผิดชอบอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความดำเนินคดีอันเกิดจากการชำรุดบกพร่อง
 - ต้องระบุในกรณีเกิดเหตุสุดวิสัย ภัยอันตราย ความวินาศ ที่เกิดขึ้นฝ่ายใดต้องรับบาปเคราะห์

^๑ จัดทำโดย นางสาว ศุภสรณ์ รุ่งโรจน์วุฒิมูล นิติกร ๓ และนางสาว สุนันทา เอกไพศาลกุล นิติกร ๓ ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

-การนำกิจการงานไปมอบให้แก่ผู้รับ จ้างช่วง จะต้องระบุให้ชัดเจนว่ากระทำได้หรือไม่ ถ้าเป็นสาระสำคัญของสัญญาที่จะกระทำไม่ได้ซึ่งกฎหมายก็ให้อำนาจแก่ผู้ว่าจ้างที่จะบอกเลิกสัญญาได้ทันที เว้นแต่ผู้ว่าจ้างจะให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้หากมีการว่าจ้างผู้รับจ้างช่วงต้องกำหนดด้วยว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างช่วงนั้น

-หลักประกันในการชำระหนี้จะต้องกำหนดรายละเอียดของหลักประกันว่าต้องมีมูลค่าเท่าใด และจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างเมื่อไหร่ ตลอดจนถึงเรื่องการริบหลักประกันด้วย

-การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในข้อสัญญาจะทำได้เมื่อใด อย่างไร

-กรณีเป็นการว่าจ้างก่อสร้าง ต้องระบุเรื่องการรักษาความสะอาดและการปรับสภาพพื้นที่บริเวณโครงการให้เป็นดังเดิมเมื่องานแล้วเสร็จด้วย เป็นต้น

๕. ลายมือชื่อของคู่สัญญา

เหตุแห่งการบอกเลิกสัญญา

๑. ถ้าสาระสำคัญของสัญญาอยู่ที่ความรู้ความสามารถของตัวผู้รับจ้าง และผู้รับจ้างได้ถึงแก่ความตาย หรือตกเป็นผู้ไม่สามารถทำการที่รับจ้างนั้นต่อไปได้ ซึ่งมีใช้ความผิดของผู้รับจ้างนั้น สัญญาดังกล่าวย่อมเป็นอันระงับสิ้นลง

๒. ผู้รับจ้างเอาการที่รับจ้างทั้งหมด หรือบางส่วนไปให้ผู้รับจ้างช่วงทำอีกทอดหนึ่ง โดยมิได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ว่าจ้าง หรือสาระสำคัญของสัญญานั้นอยู่ที่ความรู้ความสามารถของตัวผู้รับจ้าง ผู้ว่าจ้างสามารถบอกเลิกสัญญาได้ทันที เว้นแต่จะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

อายุความในการดำเนินคดี

๑. การฟ้องร้องให้รับผิดชอบตามสัญญา ห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันทำสัญญา

๒. การฟ้องร้องให้รับผิดชอบเนื่องจากความชำรุดบกพร่อง ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันการชำรุดบกพร่องได้ปรากฏ